

Lavandula angustifolia Mill. (Lawenda lekarska)

rodzina Lamiaceae (Jasnotowate),

syn. L. officinalis Chaix., Lawenda wąskolistna,

lawenda wonna, bławatka

Lawenda wąskolistna prawdopodobnie została przeniesiona z Grecji około VI wieku p.n.e. na wybrzeże Francji, a później do Hiszpanii oraz Włoch. Obecnie rośnie w krajach śródziemnomorskich oraz w Anglii i w Bułgarii, choć może z powodzeniem rosnąć również w Polsce.

Jest wieczniezielonym, aromatycznym półkrzewem, o wysokości 20-60 cm (90cm). Tworzy zwarte i regularne kępy. System korzeniowy jest wiązkowy i mocno rozgałęziony. Pędy ma wzniesione, silnie rozgałęzione, proste i sztywne. W dolnej części drewniejące, a w górnej zielone, pokryte srebrzystymi włoskami. Szarawozielone liście są ułożone naprzeciwległe, są wąskolancetowate, całobrzegie - o podwiniętych brzegach, całe pokryte srebrzystym kutnerem. Rośliny kwitną w okresie lata (lipiec-sierpień). Drobne kwiaty zebrane są w kłoskowate kwiatostany na szczytach łodyg - osadzone po 3-5 w pachwinach liści. Są barwy niebieskofioletowej, purpurowoliliowej do fioletowej, u odmian uprawnych także białej i różowej. Kwiaty są miododajne i zwabiają pszczoły oraz trzmiele. Owocem jest poczwórna rozłupnia.

Lawenda potrzebuje do wegetacji miejsca słonecznego i suchego oraz dobrze zdrenowanej, przepuszczalnej, łatwo nagrzewającej się gleby, najlepiej z dużą zawartością wapnia. W naszym klimacie w surowe, bezśnieżne zimy może przemarzać, ale na szczęście dość łatwo odbija. Jest rośliną użytkową o ogromnym zastosowaniu. Uprawiana jest, jako roślina lecznicza - surowcem zielarskim są kwiaty. Zawierają one olejki eteryczne oraz barwniki (antocyjany), ale także garbniki, cukry, związki mineralne. Mają działanie przeciwskurczowe, uspokajające i antyseptyczne. Jest rośliną miododajną - w regionie śródziemnomorskim pszczoły produkują z kwiatów lawendy bardzo dobry miód. Wykorzystuje się ją także w przemyśle kosmetycznym do produkcji toników dla wrażliwej i delikatnej skóry - mają właściwości przyspieszające regenerację naskórka, działają antyseptycznie i przeciwtrądzikowo. Jest także uprawiana, jako roślina ozdobna, chętnie sadzona w ogrodach dla walorów dekoracyjnych i zapachowych - na rabatach, jako obwódki i żywopłoty, oraz w ogródkach skalnych. Można także uprawiać ją, jako roślinę pojemnikową na tarasach i balkonach. Jej wysuszone kwiaty wykorzystuje się do kompozycji kwiatowych lub pachnących ozdób. Młode pączki odstraszają mole. Lawendę rozmnażamy wczesną wiosną przez wysiew nasion.